

Farmos Község Polgármestere

Szám: F/207-58/2026.

ELŐTERJESZTÉS

a Képviselő-testület 2026. május 28. napján tartandó rendes ülésére

Tárgy: Átfogó értékelés a gyermekvédelmi és gyermekjóléti feladatok 2025. évi ellátásáról

Előterjesztő: Horváth László polgármester

Készítette: Aliné dr. Kollár Katalin jegyző

Láta: Horváth László polgármester

Mellékletek: beszámoló

Tisztelt Képviselő-testület!

Tájékoztatom a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a Farmosi Polgármesteri Hivatal részéről a jogszabályi előírásoknak megfelelően elkészítette az átfogó értékelést a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 10. számú melléklete szerint.

Kérem, szíveskedjenek az előterjesztéssel áttanulmányozni, és döntésüket határozat-tervezet szerint meghozni.

Farmos, 2026. május 19.

Horváth László
polgármester

Határozat-tervezet:

Farmos Község Önkormányzat Képviselő-testületének/2026. (...) határozata

Átfogó értékelés a gyermekvédelmi és gyermekjóléti feladatok 2025. évi ellátásáról

Farmos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy dönt, hogy a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásának 2025. évi átfogó értékelését elfogadja.

Határidő: 2026. május 31.

Felelős: Horváth László polgármester, Aliné dr. Kollár Katalin jegyző

ÁTFOGÓ ÉRTÉKELÉS

Farmos Község Önkormányzat

2025. évi

gyermekjóléti és gyermekvédelmi

feladatainak ellátásáról

**Készítette: Aliné dr. Kollár
Katalin**

jegyző

A települési önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-ig - a külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít.

Az átfogó értékelés készítéséről a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyt.) 96. § (6) bekezdése rendelkezik.

A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 10. számú melléklete tartalmazza az átfogó értékelés tartalmi követelményeit.

A továbbiakban a hivatkozott követelmények szerint összeállított átfogó értékelés keretében kívánok beszámolni Farnos Község Önkormányzatának 2025. január 1. és 2025. december 31. napja közötti időszakban végzett gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységéről.

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

Farmos Község állandó lakosságának száma a 2025. december 31-i legyűjtés alapján fő korcsoportos bontás:

- 0-2 éves korosztály: 112 fő
- 3-5 éves korosztály: 110 fő
- 6-13 éves korosztály: 308 fő
- 14-17 éves korosztály: 140 fő
- 18-25 éves korosztály: 317 fő
- 26-62 éves korosztály: 1901 fő
- 63-feletti korosztály: 741 fő

Összesen: 3629 fő

A 0-18 éves korosztályhoz tartozók száma 704 fő, mely a lakosságszám 19,4 %-át jelenti, ami 0,2 százalékos emelkedést mutat a tavalyi évhez képest.

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 14.§-a értelmében a gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Pénzbeli, természetbeni ellátások:

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

Szociális rászorultság alapján a jegyző által megállapítható ellátás. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményére, természetbeni támogatásra, továbbá a külön jogszabályokban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

Az ellátottak számának alakulását, korcsoportos-és gyermekszám alakulását az alábbi táblázatok mutatják:

Ellátottak száma (fő)	2025.12.31-én
Összesen	60
Kiskorú	57
Fiatalfelnőtt	3

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma korcsoport szerint:

Korcsoport	0 – 2	3-5	6-13	14-17	18-
	éves				
Gyermekek száma	3	11	32	12	2

A kiskorú népesség számát tekintve a 0-2 éves korcsoport 2,68 %-a, 3-5 éves korcsoport 10 %-a, 6-13 éves korcsoport 10,4 %-a, a 14-17 éves korcsoport 8,57 % részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családok száma a gyermekek száma szerint:

Családok típusa	1	2	3	4 vagy 5	6 vagy 7	Összesen
	gyermekes családok száma					
Családok száma	6	8	6	4	0	24
Családok számából egyedülállók	4	4	3	2	0	13

2025. évben rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény iránti kérelem nem került elutasításra.

A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,

b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

alapösszegű pénzbeli támogatást folyósít, feltéve, hogy a gyermek, fiatal felnőtt az a) és b) pont szerinti időpontban a gyámhatóság határozata alapján nem minősül hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek.

A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzete és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a gyámhatóság határozata alapján

a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,

b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel emelt összegű pénzbeli támogatást folyósít.

2025. augusztusában és 2025. novemberében rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők pénzbeli támogatása az alábbiak szerint alakult:

Alapösszegű pénzbeli támogatás 2025-ben: 6000,- Ft/ gyermek (gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll).

Emeltösszegű pénzbeli támogatás 2025-ben: 6500,- Ft/gyermekek (gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll és hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű).

Pénzbeli támogatásban részesítettek átlagos száma:

Alap összegű pénzbeli támogatásban részesült	emelt összegű pénzbeli támogatásban részesült	Ft
2025.08.01./ 16 fő 2025.11.01./ 15 fő	2025.08.01./ 48 fő 2025.11.01./ 42 fő	771 000 Ft

Pénzbeli ellátás (korábban: kiegészítő gyermekvédelmi támogatás)

Pénzbeli ellátásra a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek családbafogadó gyámjával rendelt hozzátartozója jogosult a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint. Havi összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 22%-a. 2025. évben a támogatás megállapítása iránt nem érkezett kérelem.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek megoszlása korcsoportonként 2025. december 31-én:

	2025. december 31-én	0 – 2 éves	3 – 5 éves	6 - 13 éves	14-17 éves	18 év feletti
Megállapított HH száma	48	3	10	27	7	1
Megállapított HHH száma	6	0	0	3	3	0
Családok száma, amelyekben HH gyermekek élnek	12					
Családok száma, amelyekben HHH gyermekek élnek	3					

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a) a szülő vagy a családba-fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba-fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba-fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33.§-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az a) – c) pontokban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásra 2025-ben kérelem nem érkezett. A szülők általában rendkívüli települési támogatásra nyújtanak be kérelmet. A támogatásból a gyermekek nevelési-gondozási kiadásait, valamint a családok anyagi nehézségeit enyhítik. A 2025-es évben egy esetben került sor rendkívüli települési támogatás megállapításra gyermekekre való tekintettel.

Gyermekeket érintő települési támogatások alakulása 2025-ben

Farmos Község Önkormányzata a települési támogatásokról szóló rendeletben meghatározott támogatási formákon keresztül a 2025. évben is támogatta a gyermekes családokat. A támogatások célja a gyermekneveléssel összefüggő terhek enyhítése, a családok támogatása, valamint a gyermekek megfelelő fejlődéséhez és neveléséhez szükséges feltételek elősegítése volt. A támogatási rendszer a gyermekeket érintő élethelyzetek különböző szakaszaihoz kapcsolódó segítségnyújtási lehetőségeket biztosított.

A tárgyévben beiskolázási támogatásban összesen **6 fő** részesült. A támogatás célja a tanévkezdéshez kapcsolódó kiadások enyhítése, különösen a tanszerek, ruházat és egyéb iskolakezdéshez szükséges eszközök beszerzésének támogatása.

Iskolalátogatási támogatást **1 fő** vett igénybe. A támogatás a gyermekek tanulmányainak folytatásához és az oktatásban való részvételhez kapcsolódó terhek mérséklését szolgálta.

Gyermekszületési támogatás a tárgyév során **27** alkalommal került megállapításra. A támogatás célja az újszülött gyermek fogadásával összefüggő kezdeti kiadások enyhítése, valamint a gyermekes családok támogatása a családi élet egyik kiemelt élethelyzetében.

Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíj:

Farmos Község Önkormányzata 2025. évben is csatlakozott a Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíj Pályázathoz, amely a szociális helyzetük miatt rászoruló nappali tagozatos egyetemi és főiskolai hallgatók, továbbá felsőoktatási intézménybe jelentkezni kívánó fiataloknak a tanulmányok megkezdését követően nyújt rendszeres anyagi támogatást.

2025-ben 5 fiatal felnőtt részére biztosított ösztöndíjat az önkormányzat 10 000 Ft/hó összegben 10 hónapra.

A gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok:

A gyermekétkeztetésből adódó feladatokat a Farmos Község Önkormányzata ellátási szerződés útján látja el.

Gyermekek száma az oktatási-nevelési intézményekben

Gyermekek száma (éves átlagban)			
Bölcsőde	Óvoda	Általános iskola	Összesen
22	134	260	416

A gyermekétkezésben résztvevő gyermekek és tanulók átlagos száma a 2025. évben az alábbiak szerint alakult

Étkezés típusa	Bölcsőde	Óvoda	Általános iskola	Összesen
Teljes térítést fizet	5	10	51	66
50%-os kedvezményben részesül	0	-	38	38
100%-os kedvezményben részesül	17	95	29	141
Mindösszesen	23	105	118	246

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény rendelkezése értelmében Farmos Község Önkormányzata szünidei gyermekétkeztetés

keretében biztosítja az ingyenes ebédet a tavaszi-, nyári-, őszi és téli szünetekben a szülő, törvényes képviselő kérelmére, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult hátrányos helyzetű vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére az iskolai szünetek, és a bölcsődei, óvodai zárva tartások időtartamára eső valamennyi munkanapon.

Szünnidei étkeztetésben résztvevő gyermekek száma a 2025. évben

Megnevezés	Tavaszi szünet	Nyári szünet	Őszi szünet	Téli szünet
	Étkeztetett gyermekek létszáma	Étkeztetett gyermekek létszáma	Étkeztetett gyermekek létszáma	Étkeztetett gyermekek létszáma
Bölcsődés korú gyermek (5 hónapos kortól 2,5 éves korig)	-	-	-	-
Óvodás korú gyermek (2,5 éves kortól 6 éves korig)	-	6	-	-
Általános iskolás gyerek	27 fő	23 fő	17 fő	23 fő
Középiskolás gyermek (18 éves korig)	9 fő	7 fő	9 fő	10 fő
Összesen fő	36 fő	36 fő	26 fő	33 fő

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:

A személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat részletesen a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, továbbá a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet szabályozza.

3.1. Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat működését az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról, valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti intézmények szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet szabályozza. A szolgálat munkatársai feladataikat a szakmai Etikai Kódex, valamint az adatvédelmi előírások betartása mellett végzik.

A Famosi Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a Polgármesteri Hivatal szervezeti rendszeréhez kapcsolódva önállóan biztosítja a család- és gyermekjóléti szolgáltatásokat. A település lakosság számára figyelemmel a feladatellátás 1 fő államilag finanszírozott

családsegítői státusz keretében történik, amelyet heti 20 órában szociális asszisztens segít. A szolgálat szakmai irányítása a Nagykáta Család- és Gyermekjóléti Központhoz kapcsolódik.

A szolgálat tevékenysége alapvetően szolgáltató jellegű, elsődleges célja a problémák korai felismerése, a veszélyeztetettség megelőzése, valamint a családok támogatása annak érdekében, hogy a problémák lehetőség szerint hatósági beavatkozás nélkül kezelhetők legyenek. A segítségnyújtás körébe tartozik többek között az információnyújtás, tanácsadás, ügyintézéshez segítségnyújtás, segítő beszélgetés, mentális támogatás, életvezetési tanácsadás, családlátogatás és közvetítő tevékenység.

A szolgálat feladatellátása a gyermekek testi, lelki és szociális fejlődésének támogatására, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésére, a kialakult veszélyeztető helyzetek megszüntetésére, valamint a jelzőrendszer működtetésére és koordinálására irányult. A gyermekjóléti feladatok elsősorban a 0-17 éves korosztályt és családtagjaikat érintették, ugyanakkor egyes esetekben utógondozás keretében fiatal felnőttek támogatása is megvalósult.

A 2025. évben a szolgálat összesen 123 fővel került kapcsolatba, amely összesen 76 családot érintett. Együttműködési megállapodás alapján 59 fő részesült szolgáltatásban, további 64 fő részére egyszeri vagy nem együttműködési megállapodáshoz kötött segítségnyújtás történt. A szolgáltatást igénybe vevők között jelentős számban szerepeltek gyermekek és fiatalok.

A tárgyév során a szolgálatnál összesen 631 alkalommal került sor szakmai tevékenység ellátására. A legnagyobb arányban információnyújtás, segítő beszélgetés és tanácsadás valósult meg, de jelentős szerepet kapott az ügyintézéshez nyújtott segítség, a családlátogatás és az esetkezeléshez kapcsolódó szakmai egyeztetések is. A családokkal való közvetlen kapcsolat fenntartása továbbra is kiemelt jelentőségű volt, amelyet jól mutat, hogy a tárgyévben összesen 70 családlátogatás történt, 29 személy érintettségével.

Az együttműködési megállapodással érintett családok esetében a legjellemzőbb problémakörök között a családi-kapcsolati konfliktusok, az életviteli nehézségek, a gyermekintézményi beilleszkedési problémák, a megélhetési gondok, valamint a lelki-mentális problémák jelentek meg. Az esetek többségében a problémák nem önállóan jelentkeztek, hanem egymással összefüggő, halmozott nehézségek formájában. Kiemelhető, hogy növekvő tendenciát mutatnak a gyermekek közösségi beilleszkedésével, magatartásával és teljesítményével összefüggő problémák, amelyek gyakran társulnak családi vagy életvezetési nehézségekhez.

A szolgálat munkája során a prevenció és a korai beavatkozás továbbra is hangsúlyos szerepet kapott. A tárgyévben szünidei programok és közösségi kezdeményezések is megvalósultak, amelyekben 20 gyermek vett részt. A közösségi programok hozzájárultak a gyermekek társas kapcsolatainak erősítéséhez, a szabadidő hasznos eltöltéséhez és a veszélyeztető tényezők megelőzéséhez.

A jelzőrendszer működése továbbra is meghatározó szerepet töltött be a gyermekvédelmi feladatellátásban. A 2025. évben összesen 34 gyermeket érintő és 4 nagykorú személyt érintő jelzés érkezett. A legtöbb jelzés a köznevelési intézményektől érkezett (20 jelzés), emellett egészségügyi szolgáltatóktól, szociális szolgáltatóktól, a rendőrségtől és állampolgári jelzések útján is történt megkeresés. Minden esetben megtörtént a családokkal való kapcsolatfelvétel és a szükséges intézkedések megtétele.

A tárgyévben összesen 38 kiskorú szerepelt veszélyeztetettként a nyilvántartásban. A veszélyeztetettség hátterében leggyakrabban a szülők életvezetési problémái, lakhatási nehézségek, családi szerkezeti problémák, valamint a kortárs csoportok negatív hatása állt. Emellett előfordult családon belüli bántalmazás, elhanyagolás, magatartási problémák és egészségi okokból kialakuló veszélyeztetettség is. A tárgyév végén 30 gyermek szerepelt veszélyeztetettként a nyilvántartásban.

2025-ben válsághelyzetben lévő várandós anya gondozása nem vált szükségessé, és családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozására sem került sor.

Összességében megállapítható, hogy a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 2025-ben a településen élő gyermekek és családjaik támogatását komplex, megelőző szemléletű és

együttműködésre épülő módon látta el. A szolgáltatás középpontjában a problémák korai felismerése, a családok támogatása, a jelzőrendszer hatékony működtetése és a gyermekek biztonságos fejlődésének elősegítése állt.

3.2. Bölcsődei ellátás

A Farmosi Gólyavár Bölcsőde 2025. évi gyermekvédelmi tevékenysége a bölcsődei nevelés-gondozás országos szakmai alapelveivel összhangban, a gyermekek testi, lelki, értelmi és szociális fejlődésének támogatására, a korai felismerésre, a prevencióra, valamint a családokkal való partneri együttműködésre épült. A bölcsődei ellátás sajátosságából fakadóan az intézmény a gyermekeket nem önmagukban, hanem családi környezetükkel együtt szemlélte, figyelembe véve, hogy a kisgyermek viselkedése, érzelmi állapota, alkalmazkodása és fejlődési üteme gyakran érzékenyen tükrözi a családi élethelyzeteket, erőforrásokat vagy nehézségeket.

A 2025. évben az intézményben összesen 38 gyermek részesült bölcsődei ellátásban. A 2024. évről áthúzódóan 22 gyermek járt a bölcsődébe, közülük 3 fő védőnői és/vagy háziiorvosi beutalással érkezett. A beutalások hátterében elsősorban a szociális készségek elmaradása, a közösségi helyzetekhez való alkalmazkodás nehézsége, valamint a kommunikációban, önszabályozásban vagy kortárskapcsolatokban mutatkozó eltérések álltak. Ezen gyermekek esetében az intézmény a családokkal együttműködve, a mindennapi élethelyzetekben történő megfigyeléssel, támogató pedagógiai eszközökkel és szükség szerint további szakemberek bevonásának javaslatával segítette a fejlődést.

A 2024. évről érkező gyermekek közül 1 fő hátrányos helyzetű gyermekként volt nyilvántartva, és 1 fő rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesült. Ebben az időszakban 1 fő korai fejlesztésben részesült, továbbá 2 fő sajátos nevelési igényű gyermek ellátása valósult meg. 2025 augusztusától további 16 gyermek felvételére került sor. Az újonnan érkező gyermekek közül 2 fő korai fejlesztésben részesült, 1 fő pedig sajátos nevelési igényű gyermekként érkezett. A beszoktatások során az intézmény kiemelt figyelmet fordított a fokozatosságra, a szülővel való együttműködésre, az egyéni szükségletek megismerésére és az érzelmileg biztonságos alkalmazkodás támogatására.

A 2025. december 31-i állapot szerint az intézményben 1 fő hátrányos helyzetű gyermek volt nyilvántartva, aki egyben rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben is részesült. Az év végén 1 fő sajátos nevelési igényű gyermek és 2 fő korai fejlesztésben részesülő gyermek ellátása valósult meg. Emellett 2 gyermek esetében a bölcsődei megfigyelések, a fejlődési dokumentáció, valamint a családdal folytatott szakmai beszélgetések alapján javasolták a Budapesti Korai Fejlesztő Központban történő kivizsgálást. Egy gyermek esetében a vizsgálati eredmény 2026 februárjában megérkezett, és visszaigazolta a bölcsődei megfigyelések szakmai megalapozottságát.

A gyermekvédelmi munka egyik hangsúlyos területe a fejlődésbeli eltérések, megtorpanások, szociális-kommunikációs nehézségek és alkalmazkodási problémák korai felismerése volt. Bölcsődei életkorban a gyermekvédelmi tevékenység nem kizárólag a klasszikus veszélyeztetettség tényezők azonosítását jelenti, hanem minden olyan prevenciós és támogató tevékenységet is, amely a gyermek harmonikus fejlődését segíti. A kisgyermekek fejlődésének nyomon követésében kiemelt szerepet kapott a csoportnapló, a fejlődési napló, a családi füzet, valamint a szülőkkel folytatott napi és célzott beszélgetések tapasztalatainak összehangolása. A dokumentáció vezetése során az intézmény törekedett a tárgyyszerűsége, hitelessége és szakszerűsége.

A családokkal való együttműködés a gyermekvédelmi tevékenység alapvető eleme volt. A napi kapcsolattartás, a beszoktatás alatti fokozott jelenlét, a családlátogatások, a családi füzeten keresztüli kommunikáció és az egyéni beszélgetések lehetőséget biztosítottak arra, hogy a szülők bizalommal forduljanak a kisgyermeknevelőkhöz. Az intézmény törekedett arra, hogy a szülőket ne hibáztató, hanem támogató, kompetenciáikat erősítő módon vonja be a gyermek fejlődésének segítésébe. Különösen fontos volt ez azoknál a gyermekeknél, akiknél kommunikációs nehézség, mozgásfejlődési eltérés, viselkedésszabályozási probléma vagy közösségi alkalmazkodási nehézség jelentkezett.

A 2025/2026-os nevelési-gondozási évre a májusi felvételi időszakban 23 gyermek jelentkezett az intézménybe. A kiértékelés időszakában, illetve a beszoktatás kezdetén 6 család visszamondta a jelentkezést, további 1 gyermek felvételét pedig az ellátás igénybevételéhez szükséges feltételek hiánya miatt el kellett utasítani. A nyári időszakban további 12 gyermek került várólistára. A visszamondások következtében a várólistáról 3 gyermek felvételére nyílt lehetőség, 2 gyermek pedig időközben lejelentkezett. A 2025. év végére 7 gyermek várakozott bölcsődei elhelyezésre. A várólistás adatok gyermekvédelmi szempontból is figyelemre méltóak, mivel a bölcsődei ellátás a kisgyermekes családok számára nemcsak napközbeni ellátást, hanem korai támogató, prevenciós színteret is jelent.

A bölcsőde gyermekvédelmi, korai felismerést és fejlődéstámogatást szolgáló munkáját több szakmai és jelzőrendszeri kapcsolat segítette. Az intézmény együttműködött többek között a Pest Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat illetékes tagintézményeivel, a helyi és térségi védőnői szolgálatokkal, a Famosi Polgármesteri Hivatal Család- és Gyermejköltségi Szolgálatával, az önkormányzat szociális és gyermekvédelmi ügyintézőjével, a Budapesti Korai Fejlesztő Központtal, valamint szükség szerint egészségügyi szakemberekkel. Ezek az együttműködések hozzájárultak ahhoz, hogy a gyermekekkel kapcsolatos megfigyelések, jelzések és fejlesztési javaslatok ne elszigetelten, hanem összehangolt szakmai folyamat részeként jelenjenek meg.

A 2025. évben az intézmény több olyan szakmai elismerést, címet és minősítést kapott, amelyek a családbarát szemléletet, a környezeti nevelést, az állatvédelmi-pedagógiai törekvéseket és a közösségformáló szerepet erősítették. Az intézmény átvehette többek között a Családbarát Köznevelési Intézmény Címet, a Családbarát Hely Tanúsító Védjegyet, a Zöld Minősítést, az Állatbarát Bölcsőde 2025 címet, a Bogárkövet Bölcsőde elismerést, valamint a Madárbarát Kert címet. Ezek gyermekvédelmi szempontból azért is jelentősek, mert a megelőzés nem kizárólag a veszélyeztető tényezők felismerését jelenti, hanem olyan biztonságos, elfogadó és kapcsolódást segítő intézményi kultúra kialakítását is, amely a gyermekek és családjaik számára megtartó közeget biztosít.

Kiemelhető a „Nagymama/Nagypapa Karosszéke” program, amely a generációk közötti kapcsolat erősítését, az élőláncos mese közösségformáló erejének megmutatását és az olvasóvá nevelés korai megalapozását szolgálta. A programban több famosi nagymama vett részt, közülük 4 fő rendszeresen bekapcsolódott a bölcsőde életébe. A mesélő alkalmak támogatták a gyermekek beszédértését, szókincsének fejlődését, figyelmi funkcióit, társas kapcsolódását és érzelmi biztonságát.

A munkatársak szakmai felkészültsége szintén fontos eleme volt a gyermekvédelmi munkának. A 2025. évben teljesített továbbképzések között szerepeltek a jelzőrendszer működésével, a gyermekbántalmazás prevenciójával, a gyermekjogokkal, ellátotti jogokkal, baleset-megelőzéssel, elsősegélynyújtással, online biztonsággal, korai felismeréssel és sajátos fejlődési utak támogatásával kapcsolatos képzések. Ezek hozzájárultak ahhoz, hogy a dolgozók érzékenyebben, szakszerűbben és egységesebb szemlélettel tudjanak reagálni a gyermekek jelzéseire, a családokkal való együttműködésre és a dokumentációs feladatokra.

2025. szeptember 1-jei hatállyal elkészültek, illetve szabályozásra kerültek a gyermekbalesetek megelőzéséhez, kezeléséhez és az elsősegélynyújtáshoz kapcsolódó belső dokumentumok. A szabályzatok rögzítik a baleset-megelőzés, a veszélyforrások felismerése, a sérülések ellátása, a szülők értesítése, valamint a dokumentációs és jelentési kötelezettségek rendjét. A szabályozás gyermekvédelmi szempontból azért kiemelten fontos, mert a gyermekek védelme nemcsak a veszélyeztetettség felismerését, hanem a mindennapi fizikai biztonság, a balesetmentes környezet és a gyors, szakszerű segítségnyújtás biztosítását is magában foglalja. A 2026. évre vonatkozó célok között szerepel a 2025-ben kialakított gyermekvédelmi, prevenciós és korai felismerést támogató intézményi gyakorlat fenntartása, a különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátásához kapcsolódó szakmai tudás bővítése, a szakmai és jelzőrendszeri kapcsolatok erősítése, valamint a gyermekbalesetekkel és elsősegélynyújtással kapcsolatos szabályozás következetes alkalmazása. Kiemelt cél továbbá a sajátos nevelési igényű, korai fejlesztésben részesülő, illetve további megfigyelést igénylő gyermekek egyéni szükségleteihez igazodó ellátásának támogatása, a családokkal való bizalmi együttműködés fenntartása, valamint a bölcsődei szakmai program és belső működés folyamatos felülvizsgálata.

Összességében megállapítható, hogy a Farmosi Gólyavár Bölcsőde 2025. évi gyermekvédelmi tevékenysége a mindennapi nevelés-gondozás szerves részeként valósult meg. Az intézmény a korai felismerésre, a prevencióra, az egyéni bánásmódra, a családokkal való együttműködésre, a szakmai dokumentációra és a jelzőrendszeri gondolkodásra építve törekedett arra, hogy minden gyermek számára biztonságos, elfogadó és fejlődést támogató bölcsődei környezetet biztosítson.

4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.

A 2025-as évben a Farmosi Gólyavár Bölcsődében történt ellenőrzés, mely során az intézmény sikeres hatósági és szakmai ellenőrzéseken esett át. A Kormányhivatal, a Népegészségügyi hatóság, valamint a szakmai ellenőrzés az intézmény működését, dokumentációját, tárgyi és személyi feltételeit, higiénés és egészségvédelmi környezetét, valamint a nevelési-gondozási munka szabályozottságát vizsgálta. Az ellenőrzések során csak kisebb, minimális korrekciót igénylő észrevételek merültek fel, amelyeket az intézmény áttekintett és a szükséges intézkedéseket megtette. Az ellenőrzések visszaigazolták, hogy a bölcsőde működése alapvetően rendezett, szabályozott és szakmailag megalapozott.

5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása:

- A gyermekjóléti jelzőrendszer tagjai közötti együttműködés további erősítése, különös tekintettel a problémák korai felismerésére és az időben történő jelzésekre.
- Az igazolatlan iskolai hiányzások, valamint a tanulmányi és magatartási problémák megelőzése érdekében a családokkal, a nevelési-oktatási intézményekkel és a gyermekjóléti szolgáltatóval történő együttműködés további erősítése.
- A gyermekeket érintő veszélyeztető tényezők megelőzését szolgáló prevenciós programok folytatása és bővítése, különös tekintettel az egészségmegőrzésre, a szenvedélybetegségek megelőzésére, a mentális egészség támogatására és a digitális biztonságra.
- A gyermekek mentális és érzelmi jóllétének támogatását elősegítő programok, közösségi kezdeményezések és szemléletformáló tevékenységek ösztönzése.

- A szülői kompetenciák erősítését támogató tájékoztató, edukációs és közösségi programok lehetőségeinek bővítése.
- Az óvoda, az iskola, a bölcsőde, a család- és gyermekjóléti szolgálat, valamint a helyi civil szervezetek közötti szakmai együttműködés további fejlesztése.
- A korai felismerést és prevenciót segítő szemlélet erősítése annak érdekében, hogy a gyermekeket érintő problémák minél korábbi szakaszban azonosíthatók és kezelhetők legyenek.
- A gyermekek biztonságos közösségi és online környezetének támogatása, valamint a tudatos médiahasználatot segítő szemléletformáló tevékenységek elősegítése.
- A gyermekek mentális egészségét támogató szakmai és közösségi lehetőségek bővítésének ösztönzése.

6. Bűnmegelőzés

Farmos település önálló bűnmegelőzési programmal jelenleg nem rendelkezik, ugyanakkor a gyermekek és fiatalok prevenciós szemléletű támogatása több együttműködésen keresztül valósul meg. A Matolcsy Miklós Általános Iskola a Nagykátai Rendőrkapitánysággal együttműködésben bűnmegelőzési és közlekedésbiztonsági programokat szervez, továbbá a tanulók rendszeresen részt vesznek a rendőrség által szervezett nyílt napokon és tájékoztató programokon. A prevenció célja a jogkövető magatartás erősítése, a veszélyhelyzetek felismerése, valamint a gyermekek biztonság tudatosságának fejlesztése. Fiatalkorú bűnelkövetőkre vonatkozó adatok a tárgyévben nem álltak rendelkezésre.

7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés

Farmos Község Önkormányzata a tárgyévben is együttműködött a településen működő civil szervezetekkel, közösségekkel és egyházi szereplőkkel annak érdekében, hogy a gyermekek fejlődését, közösségi beilleszkedését és egészséges életmódját támogató programok és kezdeményezések megvalósuljanak.

Az önkormányzat helyi pályázati forrásokon keresztül lehetőséget biztosít a civil szervezetek működésének és tevékenységének támogatására. A civil szervezetek a gyermekeket érintő feladatellátásban elsősorban sporttevékenységek szervezésével, egészségmegőrző és prevenciós programok megvalósításával, közösségi rendezvények lebonyolításával, valamint szabadidős tevékenységek biztosításával vesznek részt.

A település civil szervezetei rendszeresen közreműködnek a gyermekek számára szervezett programokban, ünnepségeken, közösségi eseményeken és egyéb települési rendezvényeken. Tevékenységük hozzájárul a gyermekek közösségi élményeinek bővítéséhez, társas kapcsolatainak erősítéséhez, a hasznos szabadidő-eltöltés elősegítéséhez, valamint a közösséghez tartozás érzésének kialakulásához.

Az önkormányzat, intézményei, a civil szervezetek és az egyházi közösségek együttműködése a gyermekek érdekeinek védelmét, fejlődésük támogatását és a családok segítségét szolgálja. Az együttműködések hozzájárulnak ahhoz, hogy a településen élő gyermekek számára támogató, biztonságos és közösségi értékeket közvetítő környezet álljon rendelkezésre.

Összegezés

2025. év gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatellátásának tapasztalatai alapján megállapítható, hogy Farnos Község Önkormányzata és a gyermekvédelmi feladatellátásban részt vevő intézmények, szervezetek és szakemberek a jogszabályi előírásoknak megfelelően, összehangolt együttműködés keretében végezték tevékenységüket.

A tárgyév során a gyermekeket érintő problémák között továbbra is megjelentek az életviteli nehézségek, a családi konfliktusok, a beilleszkedési és magatartási problémák, valamint a családokat érintő szociális és mentális nehézségek. Ugyanakkor kiemelendő a jelzőrendszer működésének eredményessége, a korai felismerést támogató szemlélet erősödése, valamint a gyermekek és családjaik támogatását szolgáló intézményi együttműködések hatékonysága.

A Farnosi Gólyavár Bölcsőde, a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, a nevelési-oktatási intézmények, az egészségügyi és szociális ellátórendszer, valamint a civil szervezetek közös munkája hozzájárult ahhoz, hogy a gyermekek érdekei, biztonsága és fejlődése a településen továbbra is kiemelt figyelmet kapjon.

A jövőben is fontos feladat marad a prevenció erősítése, a problémák korai felismerése, a családok támogatása, valamint a gyermekek testi, lelki és szociális jóllétét segítő együttműködések további fejlesztése.

Farnos, 2026. május 18.

Aliné dr. Kollár Katalin
jegyző